

<p>Logotyp</p> 	<p>Nazwa instytucji</p> <p>Muzeum Ustrońskie</p>	
<p>Tytuł jednostki / publikacji / fotografii</p> <p>Józef Pilch przedstawia: Dawne dzieje Ustronia. Ustroń zdrojami słynący, „Gazeta Ustrońska”, 22 lipca – 4 sierpnia 1990, nr 5, s. 5.</p>		
<p>Ilość stron oryginału</p> <p>1</p>	<p>Ilość skanów</p> <p>1</p>	<p>Liczba plików publikacji</p> <p>1</p>
<p>Autor</p> <p>Józef Pilch</p>	<p>Wydawnictwo / zakład fotograficzny</p> <p>Rada Miasta Ustronia</p>	<p>Skan okładki</p>
<p>Miejsce wydania</p> <p>Ustroń</p>	<p>Rok wydania / Data powstania</p> <p>1990</p>	
<p>Sygnatura</p> <p>---</p>	<p>Rodzaj zasobu (np. zdjęcie, czasopismo itp.)</p> <p>Czasopismo</p>	
<p>Wymiary (wys x szer)</p> <p>9,5x 27,3 cm</p>	<p>Stan zachowania</p> <p>---</p>	<p>Charakterystyka skanowanego obiektu</p> <p>Artykuł opisujący rozwój Ustronia jako miejscowości uzdrowiskowej w XIX wieku, stosowane metody kuracyjne, ilość lokalnych rzemieślników i gospód oraz doprowadzenie linii kolejowej.</p>
<p>Hasła przedmiotowe (okres historyczny, postacie, miejsce)</p> <p>XIX wiek, Józef Pilch, Ustroń,</p>		
<p>Hasła tematyczne (np. miasto, przemysł, kuznia, letnicy itp.)</p> <p>Ustrońska”, popularyzacja wiedzy, regionalizm, dawny Ustroń, uzdrowisko, letnicy, Dom Zdrojowy, Hotel Kuracyjny w Ustroniu, żętyca, żużel, borowina, kąpiele borowinowe, kąpiele żużłowe</p>		
<p>Prawa autorskie</p> <p>---</p>		

70 1/90 Józef Pilch przedstawia:

Dawne dzieje Ustronia

USTROŃ ZDROJAMI SŁYŃĄCY

W XIX w. ogromny wpływ na rozwój Ustronia wywarł przemysł, ale nie można nie docenić jego kariery uzdrowiskowej. Troskliwy o rozwój miejscowości Urząd Gminy wprowadził w roku 1857 obowiązek meldunkowy kuracjuszy, za niedopełnienie którego karano grzywną w wysokości 1—5 reńskich lub aresztem do 3 dni. Również w latach sześćdziesiątych wprowadzono takse klimatyczną w wysokości 1 złotego reńskiego, podwyższoną później do 2 zł. W roku 1865 wprowadzono do niej dodatek na opłacenie orkiestry, która od połowy wieku istniała przy hucie i swoimi występami przy Domu Zdrojowym uprzyjemniała pobyt kuracjuszom.

Przyjeżdżający wówczas do Ustronia goście byli ludźmi zamożnymi, wymagającymi, ale i płacącymi za świadczone im usługi, co wpłynęło na rozwój miejscowości, a przede wszystkim usług. Z początkiem lat 60-tych XIX w. było w Ustroniu 57 warsztatów rzemieślniczych i usługowych, w tym 11 gospód, 5 rzeźników, 4 piekarzy, 4 młynarzy, 4 domokrąźców. Poza tym prowadziło warsztaty 5 szewców, 3 krawców, 3 stolarzy, 3 kowali, 3 ślusarzy oraz 2 garncarzy. Byli jeszcze handlarze soli, lnu, sukna. O rozwoju i znaczeniu handlu i usług dla życia ustroniaków i przyjezdnych kuracjuszy świadczą dane na koniec 1893 r. Działo wówczas 15 sklepów, 20 gospód, 19 szewców, 8 krawców, 7 rzeźników, 3 kowali, 3 piekarzy, 3 stolarzy, 1 grabarz, 1 kapelusznik, 1 rymarz, 1 sklep tytoniowy, 2 młyny, 2 zegarmistrze, 2 fryzjerzy, 2 kuczery (konne pojazdy dla przewożenia gości).

W roku 1856 Ustroń otrzymał urząd pocztowy — jako filię poczty skoczowskiej, a w 1876 r. urząd telegraficzny. Była to pierwsza na Ziemi Cieszyńskiej wieś z połączeniem pocztowym i telegraficznym. W r. 1867 dobudowano do Domu Zdrojowego obszerną salę pełniącą rolę salonu. W rok później na wzór zagranicznych kurortów dobudowano za łazienkami pijalnię i zaangażowano specjalnych donosicieli serwatki, których zadaniem było dostarczenie jej do godz. 5 rano. W r. 1860 rozdzielono 6 tys. kwart żętycy. W r. 1869 przystąpiono do założenia obok Domu Zdrojowego parku. Istnieje po dzień dzisiejszy, przez ten park przechodzi się do amfiteatru. Trzeba zaznaczyć, że do Ustronia można było się dostać tylko konnym pojazdem, bo linia kolejowa Bielsko—Cieszyn została uruchomiona dopiero 1 czerwca 1888, a Golezów—Ustroń 18 grudnia 1888 r.

Kuracjusze przyjeżdżali nawet z odległych miejscowości np. w roku 1860 z Niemiec i Prus przybyło ich 182, z Austrii 104, z Galicji i Czech 96, ze Śląska austriackiego 48, z zaboru rosyjskiego 20. W następnych latach przyjeżdżało po kilka osób z Węgier, Francji i Anglii, a w roku 1901 pojawił się pierwszy kuracjusz z Ameryki. Około r. 1890 ówczesna prasa anonsowała Ustroń następująco: „Uzdrowisko klimatyczno-serwatkowe Ustroń na Śląsku austriackim, poczta, telefon i stacja kolejowa. Środki lecznicze: czysta serwatka owcza, kąpiele żelazno-żużlowe oraz z balsamicznych igliw świerkowych, kąpiele rzeczne”.

Po roku 1870 zaczęła się stopniowa likwidacja przemysłu ustronińskiego, a w związku z tym wystąpił brak żużli do kąpieli, co spowodowało spadek frekwencji w uzdrowisku. W 1897 roku wygaszono wielki piec i przyszło zlikwidować kąpiele siarczano-żużlowe. Pomysłowi gospodarze Ustronia zlikwidowane kąpiele zastąpili odkrytą w r. 1888 na realności Jana Błaszczyka w Ustroniu borowiną. Po zbadaniu jej przez dra Ludwika z Wiednia, który orzekł, że ziemia ta zupełnie odpowiada celom leczniczym, zakupiono parcelę i w niedługim czasie Ustroń znowu zasłynął z kąpieli, tym razem borowinowych.